

JEGYZŐKÖNYV

**Magyar Köztársaságban élő horvát kisebbség és a Horvát Köztársaságban élő magyar kisebbség védelméről szóló, 1995. április 4.-én Eszéken aláírt Egyezmény végrehajtásának figyelemmel kísérésére összehívott Magyar-Horvát Kisebbségi Vegyes Bizottság X. üléséről
(2008. július 02.)**

A Magyar-Horvát Kisebbségi Vegyes Bizottság (a továbbiakban KVB) X. ülésére 2008. július 2-án Budapesten került sor. A magyar küldöttséget Gémesi Ferenc, a Magyar Köztársaság Miniszterelnöki Hivatalának kisebbség- és nemzetpolitikáért felelős szakállamtitkára, a horvát delegációt Mirjana Bohanec-Vidović, a horvát Külügy- és Európai Integrációs Minisztérium helyettes államtitkára, a KVB társelnökei vezették.

A Vegyes Bizottság a kétoldalú kisebbségvédelem, és a két országban élő magyar, illetve horvát kisebbség helyzetének időszerű kérdéseiről folytatott tanácskozása során egyetértett az alábbiakban:

- ☐ A Magyar Köztársaság (a továbbiakban MK) területén élő horvát kisebbség és a Horvát Köztársaság (a továbbiakban HK) területén élő magyar nemzeti kisebbség védelméről szóló, 1995. április 4.-én, Eszéken aláírt Egyezmény magas szinten biztosítja a magyar, illetve a horvát kisebbségi közösség hagyományainak, kulturális értékeinek és történelmi örökségének megőrzését, és ezzel hozzájárul nemzeti azonosságtudatuk kiteljesítéséhez.
- ☐ Az Európai Bizottság 2008. március 13-án, a C(2008)911 számú határozatában elfogadta a „Magyarország-Horvátország IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013” dokumentumot. A Programban igénybe vehető forrásokra várhatóan ez év második felétől lehet pályázatokat benyújtani. A KVB rendkívül fontosnak tartja, hogy a két ország – nagy számban határ menti megyékben élő – kisebbségei éljenek az Európai Unió által rendelkezésre bocsátandó források igénybe vételével, ezért nagy súlyt helyez a tájékoztatásra, a kisebbségek bevonására a tervezési és végrehajtási folyamatokba.
- ☐ A Bizottság üdvözlöi a KVB korábbi ülésein elfogadott ajánlások teljesítésében elért sikereket, de egyben megállapítja, hogy az ajánlások egy részének teljesítése még nem történt meg, illetve folyamatban van. Felhívja a Feleket, hogy tegyenek erőfeszítéseket a korábbi ajánlások mielőbbi teljesítésére a jelen, X. Ülés jegyzőkönyvében foglalt ajánlásokkal egyetemben.

A Magyar-Horvát Kisebbségi Vegyes Bizottság X. ülésének

AJÁNLÁSAI

AZ ÁLTALÁNOS KÉRDÉSEK TERÜLETÉN

- 1) A KVB üdvözli a Kisebbségvédelmi Egyezmény rendelkezéseinek és a KVB ajánlásainak következetes megvalósítását a két nemzetiség helyzetének javítása érdekében.
- 2) A KVB javasolja a magyar Félnek, hogy a Kisebbségvédelmi Egyezmény alapján, valamint a nemzeti törvényalkotási és választójogi reformfolyamattal összhangban tegye lehetővé, hogy a magyarországi horvát kisebbség saját parlamenti képviselőt választhasson, lehetőség szerint már a következő országgyűlési választásokon.
- 3) Alkotmányosan és törvényesen biztosított a Felek államainak területén élő magyar, illetve horvát kisebbség számára a nemzeti identitás megőrzésének és szabad kinyilvánításának lehetősége. A KVB javasolja, hogy a horvát Fél segítse elő a magyar nemzeti kisebbség tagjai foglalkoztatását a horvátországi helyi és megyei közigazgatási szervekben, állami hivatalokban, intézményekben és szervezetekben, összhangban a kisebbségek jogairól szóló alkotmányerejű törvény rendelkezéseivel.
- 4) A KVB javasolja, hogy a Felek továbbra is egyenlő arányban járuljanak hozzá a Pag szigeten, Vlačićiban működő Magyarországi Horvátok Képzési és Üdülési Központja működésének finanszírozásához. 100 fő magyarországi horvát gyermeknek a Pag szigeti és 100 fő horvátországi magyar gyermeknek a Zánkai Gyermek- és Ifjúsági Centrumban történő üdültetéséhez továbbra is biztosítsanak pénzforrásokat.
- 5) A KVB javasolja a horvát Félnek, hogy az Országos Horvát Önkormányzatnak 2003-ban 20 évre tartós használatra átadott Pag szigeti ingatlan (132/3 és 132/4 hrsz.) használati jogát „50 év tartós használati jogra” módosítsa.
- 6) A KVB üdvözli, hogy a horvát hivatalos közlönyben megjelent a Sepsét Bodolit összekötő hegyháti út, valamint a Vörösmart-Batina közötti út besorolása. Kérli a horvát Felt, kezdje el az utak kiépítését.
- 7) A KVB üdvözli a horvát Félnek a laskói és szentlászlói református templom felújítására tett erőfeszítéseit és javasolja, hogy a horvát Fél folytassa a hercegszöllősi református templom tetőszerkezetének, és a beljei református templomnak a felújítási munkálatait.
- 8) A KVB a vörösmarti helyi magyar közösség igényei alapján javasolja, a horvát Fél a régi egészségház épületét adja a járás tulajdonába, kulturális tevékenységek céljára.
- 9) Tekintettel a „Magyarország-Horvátország IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013” projekt lehetőségei kiaknázásának elsődleges fontosságára, az egyre bővülő

magyar-horvát politikai és gazdasági kapcsolatok továbbfejlesztésének szükségességére, a KVB a horvátországi magyarság ismételt kérésére javasolja, hogy a magyar Fél vizsgálja meg az észéki Főkonzulátus tevékenysége újraindításának lehetőségeit.

- 10) A KVB üdvözlí a Magyar - Horvát Határ menti Regionális Fórum létrehozását, és javasolja, hogy a szeptember 4-re tervezett együttes kormányülés intézményesítse ezt az együttműködési formát. A Fórum a határ menti együttműködés kérdését komplexen, összkormányzatilag kezeli, bevonva az együttműködésbe az összes érintett felet és szintet, így a kormányzati szereplők mellett a regionális szervezet, intézményeket, szakmai szervezeteket és a kisebbségek képviselőit. A Fórum célja kifejezetten a határon átívelő helyi, regionális együttműködés támogatása, továbbá a fórum segíti a helyi önkormányzatok területén a határ menti régiók között a kijelölt, egyeztetett területeken történő együttműködés elmélyítését, ami előmozdítaná a turisztikai, munkaerő-piaci, az infrastrukturális és a gazdasági kapcsolatok együttes, integrált kezelését. Az alultól építkező kezdeményezés komoly szerepet játszhatna a magyarországi horvát kisebbség, illetve a határ másik oldalán élő magyar kisebbség támogatásában.

AZ OKTATÁS TERÜLETÉN

- 11) A KVB üdvözlí, hogy az észéki J. J. Strossmayer Egyetem Hungarológiai Tanszéke 2007. őszén megkezdte működését. A KVB javasolja az észéki J. J. Strossmayer Egyetemnek, hogy gyorsítsa fel a szükséges munkatársak kinevezését.
- 12) A KVB javasolja a magyar Félnek, hogy gyorsítsa fel a Pécsi Tudományegyetem Kroatisztika és Szlavisztika Tanszékének a mesterképzéshez szükséges végleges akkreditációját, amint az akkreditációhoz szükséges feltételeket a Tanszék teljesíti.
- 13) A KVB rendkívüli jelentőséget tulajdonít a J. J. Strossmayer Egyetem Hungarológiai Tanszéke és a Pécsi Tudományegyetem Kroatisztika és Szlavisztika tanszéke együttműködésének. Javasolja, hogy a két tanszék közösen pályázzon a „Magyarország-Horvátország IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013” keretén belül igénybe vehető forrásokra.
- 14) A KVB javasolja, hogy J. J. Strossmayer Egyetem Hungarológiai Tanszéke és a Pécsi Tudományegyetem Kroatisztika és Szlavisztika tanszéke töltse be a horvátországi magyar és a magyarországi horvát közösség felsőfokú értelmiségképzése bázisának és egyben a két kisebbség élete, kultúrája, néprajza kutatása tudományos központjának funkcióit. A KVB javasolja a horvát Félnek, hogy – hasonlóan a magyar Fél gyakorlatához – támogassa a kisebbségkutatással kapcsolatos tudományos projektek megvalósítását.
- 15) A KVB javasolja, hogy a horvát Fél gyorsítsa fel a Magyarországon megszerzett diplomák elismerésének folyamatát. A KVB ugyancsak javasolja, hogy a két Félnek a diplomák elismeréséért felelős hivatala folytatasson közvetlen egyeztetést a folyamat felgyorsítása érdekében. Felhívja a horvát Felet, ösztönzőjakkal tegye lehetővé a magyarországi horvát nemzeti kisebbség tagjainak a részvételt a társadalom- és természettudományi, valamint a teológiai felsőoktatás szélesebb körében. Javasolja, hogy a lehetőségekről folyamatosan tájékoztassa a magyarországi horvát kisebbség képviselőit.

- 16) A KVB javasolja a magyar Félnek, hogy biztosítsa az eszéki Magyar Oktatási és Művelődési Központ kollégiuma építési-engedélyeztetési terve elkészíttetésének költségeit. Egyben felkéri a horvát Felet, hogy az engedélyeztetési eljárás meggyorsításával segítse a folyamat lezárását és a KVB IX. ülésének ajánlása szerint biztosítsa a kollégium építéséhez szükséges anyagi fedezetet. A horvát Fél a „Központ feladatainak végrehajtásáért felelős munkatárs” státusz létrehozásával biztosítsa a Központ alapfeladatai teljesítésének feltételeit.
- 17) A KVB üdvözi a vörösmarti általános iskola tornaterme építése engedélyeztetési folyamatának lezárulását. A KVB javasolja, hogy a horvát Fél biztosítson pénzeszközöket az iskola tornatermének építéséhez, valamint a kórogyi általános iskola tornaterme tervének elkészítéséhez, az engedélyeztetési eljárás lebonyolításához.
- 18) A KVB megállapítja, hogy a pécsi „Miroslav Krleža” Horvát Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Diákotthon építési munkálatai 2008. szeptemberéig befejeződnek, és javasolja, hogy a komplexum ünnepélyes átadására a 2008. szeptember 4-ére tervezett 3. magyar-horvát együttes kormányülésen kerüljön sor. A KVB javasolja, hogy a két Fél vizsgálja meg a komplexum pihenő- és sportudvarának kialakításához szükséges források biztosításának lehetőségeit.
- 19) A KVB arra ösztönzi a Magyar Felet, hogy továbbra is kiemelten támogassa a horvát kétnyelvű közoktatási intézményeket, illetve azon oktatási intézmények fenntartását, ahol horvát nyelvet is oktatnak.
- 20) A KVB üdvözi, hogy a horvát Fél kiemelkedő támogatást nyújt a magyar nyelvű tankönyvek fordításához és megjelentetéséhez (a könyvek kiadása és ingyenes rendelkezésre bocsátása), így segítve az anyanyelvi oktatás megőrzését, valamint a magyar nyelvű oktatás magas szinten tartását. Javasolja, hogy az illetékes minisztérium a magyar nyelvű oktatás szükségletei szerint folytassa a magyar nyelvű könyvek megjelentetésének támogatását.
- 21) A hercegszántói Horvát Óvoda, Általános Iskola és Diákotthon a régió horvát nyelven is oktatást folytató iskolái jelentős többségének bezárása miatt az elkövetkező időszakban regionális nemzetiségi oktatási központtá válik. A térség hátrányos helyzete, a helyközi közlekedés szűk keresztmetszete miatt szükségessé válik az intézmény diákotthonának bővítése. A fenntartó, az Országos Horvát Önkormányzat az Új Magyarország Fejlesztési Terv DAOP Operatív Program keretében DAOP-2.4.1/2F-2008-0124 számon pályázatot nyújtott be egy 80 fős diákotthon felépítésére. A KVB javasolja a magyar Félnek, hogy a pályázat elbírálásánál alkalmazza a kisebbségek pozitív diszkriminációjának elvét és felhívja a Feleket, hogy nyújtsanak további segítséget az iskola új diákotthonának felépítéséhez (a magyar fél 2008-ban és 2009-ben célzott pályázati lehetőséget biztosít az OHÖ számára 60-60 millió Ft értékben a diákotthon felépítésének céljaira).
- 22) A KVB javasolja, hogy a szentpéterfai általános iskola beruházási terve kiemelt projektként szerepeljen az Új Magyarország Fejlesztési Terv vonatkozó Operatív Programjában.

- 23) A KVB javasolja, hogy a horvát Fél nyújtson anyagi segítséget azon magyar óvodák felújításához, ahol erre szükség van – így a batina-i óvoda felújításához és felszereléséhez, illetve ahol arra igény mutatkozik, újak létrehozásához. A KVB új óvodák beindítását javasolja Újbezdánban és Kórógyon. .

A KULTÚRA ÉS TÁJÉKOZTATÁS TERÜLETÉN

- 24) A Pécsi Horvát Színház működési és programtámogatása folyamatos a ÖM és az OKM közös pályázata keretében. A horvát kormány pénzügyi támogatást nyújt a magyar színházaknak a Duna-menti térségben lebonyolítandó vendégjátékaihoz. A kölcsönös vendégszereplések megvalósulnak. A KVB javasolja, hogy a magyar fél segítse elő Pécsi Horvát Színház színház bővítésével, felújításával kapcsolatos tervezési, engedélyeztetési folyamat meggyorsítását. Javasolja, hogy az „Európa Kulturális Fővárosa - Pécs, 2010” projekt keretein belül biztosítson forrásokat a Pécsi Horvát Színház bővítéséhez, felújításához, hogy az 2008-ban megkezdődhessen és 2010-ig befejeződjön.
- 25) A KVB javasolja a Feleknek, hogy közösen nyújtsanak pénzügyi támogatást a pécsi August Senoa Horvát Klub, a magyarországi horvátság egyik alapvető kulturális intézményének felújítására. A horvát közösség a felújított intézményben az „Európa Kulturális Fővárosa - Pécs, 2010” projekt keretein belül méltóképpen mutathatja be kultúráját, hagyományait az érdeklődőknek.
- 26) A KVB javasolja, hogy a magyar Fél a következő (2009) költségvetési évtől járuljon hozzá a Magyarországi Horvátok Keresztény Gyűjteménye központja működtetési költségeihez.
- 27) A KVB javasolja a horvát Félnek, hogy nyújtson támogatást a magyar kisebbségnek ingatlanok vásárlására, illetve azok felújítására, közösségi házak létrehozása céljából Gribavacon és Harasztiban.
- 28) A KVB javasolja a horvátországi magyar közösségnek, hogy pályázzon önálló megyei (helyi) frekvencia használati jogának megszerzéséért az illetékes horvát hatóságoknál, egyben javasolja a horvát félnek, biztosítsa forrásokat egy stúdió létrehozásához és munkájához.
- 29) A KVB üdvözlő, hogy a magyar Fél 2008-ban jelentős mértékben növelte a horvát nyelvű írott sajtó fenntartása érdekében a Hrvatski Glasnik támogatását a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért Közalapítványon” keresztül. A KVB javasolja, hogy a magyar Fél továbbra is biztosítsa ezt a kiemelt támogatást a magyarországi horvátok hetilapja zavartalan megjelenéséhez.
- 30) A KVB javasolja, hogy a Horvát Nyelvtudományi Intézet és a Croatica Kulturális, Információs és Kiadói Kht. gyorsítsa fel, és legkésőbb 2010-ig fejezze be a magyar-horvát és horvát-magyar szótár szerkesztői, kiadási munkáit. Felhívja a feleket, hogy ehhez nyújtsanak további támogatást.

31) A KVB üdvözlí Dr. Demszky Gábor, Budapest főpolgármestere és Milan Bandić, Zágráb polgármestere közös kötelezettségvállalását, melynek alapján a két város közösen – 50-50 százalékos arányban – fedezi a zágrábi Ady Endre Kultúrkör helyisége felújítási munkálatainak költségeit.

32) A KVB javasolja, hogy a magyar Fel vizsgálja meg a lehetőséget egy horvát „Kulturális és Művelődési Központ” kiakktásának a budapesti horvát Általános Iskola, Gimnázium Diákotthon és Óvoda szervezeti keretein belül.

A Felek megegyezték abban, hogy következő ülésüket 2009-ben Horvátországban tartják.

A Jegyzőkönyv két példányban készült, magyar és horvát nyelven. Mindkét változat hiteles.

Budapest, 2008. július 02.

A KVB magyar tagozatának nevében:



Gémesi Ferenc

A KVB horvát tagozatának nevében:



Mirjana Bohanec-Vidović